

Täysistunto

Keskiviikko 3.6.2026 klo 14.00—16.55

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 48/2026 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2026 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu alkaa. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.43 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä on kyse eläinten hyvinvoinnin, ihmisten turvallisuuden ja vastuullisen eläintenpidon kokonaisuudesta. Eläinten tunnistaminen ja rekisteröinti eivät ole hallinnollinen yksityiskohta. Ne ovat välineitä, joilla ehkäistään eläintauteja, torjutaan harmaata ja laitonta toimintaa sekä varmistetaan, että eläin ei jää näkymättömäksi viranomaisille eikä hylätyksi vastuusta. Maa- ja metsätalousvaliokunta on tämän esityksen käsitellyt ja tehnyt siihen vain vähäisiä muutoksia selventämään lain soveltamista. Esitys on valmis etenemään tässä täysistuntokäsittelyssämme.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys päivittää lainsäädäntömme vastaamaan muuttuvaa EU:n eläinterveyssäännöstä. Se selkeyttää vastuita, keventää tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja samalla vahvistaa eläinten jäljitettävyyttä siellä, missä puutteita on havaittu. Samalla se antaa vahvemman turvan eläinten terveydestä huolehtimiseen. On tärkeää, että mikrosirun asettaminen lemmikille tehdään osaavasti ja vastuullisesti. Samalla on järkevää, että eläinlääkärien lisäksi myös Ruokaviraston valtuuttamat pätevät toimijat voivat tätä työtä tehdä. Tämä lisää saavutettavuutta, mutta ei heikennä eläimen hyvinvointia eikä turvallisuutta.

Arvoisa puhemies! Pidän erityisen perusteltuna sitä, että sikojen teurasmerkintöjä kevennetään eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta. Kun jäljitettävyys voidaan säilyttää yhdellä selkeällä merkinnällä, ei ole tarpeen aiheuttaa eläimelle ylimääräistä kipua tai tuottajalle tarpeetonta työtä. Tämä on konkreettinen esimerkki siitä, miten sääntelyä voidaan kehittää eläimiä kunnioittaen. Lisäksi esitys puuttuu ongelmaan, joka on tullut esiin erityisesti koirien ja lampaiden osalta. Jäljitettävyys ei toteudu, jos eläintä ei ole ilmoitettu rekisteriin. Seuraamusmaksun ulottaminen myös tähän tilanteeseen ei ole rangaistushenkistä vaan välttämätöntä, jotta lainsäädäntö olisi uskottavaa ja vaikuttavaa.

Arvoisa puhemies! Lemmikit, tuotantoeläimet ja hevoset ovat kaikki eläviä olentoja, jotka ovat tänä päivänä täysin ihmisen vastuulla. Tämä esitys ei muuta tuota perusasetelmaa. Se vahvistaa vastuuta ja tekee siitä näkyvää. Pidän tätä hallituksen esitystä tasapai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 60/2026 vp

noisena, eläinten hyvinvointia edistävänä ja hyvin perusteltuna. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Viljanen.

16.47 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia pääosin lemmikkieläinten ja hevoseläinten tunnistamiseen liittyen. Lisäksi ehdotetaan kevennyksiä siika-eläimien teurasmerkintävaatimuksiin ja täsmennetään lakia sen soveltamisessa ja valvonnassa havaittujen tarpeiden huomioon ottamiseksi.

Arvoisa puhemies! Maa- ja metsätalousvaliokunta kävi tästäkin esityksestä laajan keskustelun ja hyvät kuulemiset. Mietintö on tasapainoinen, ja ehdotukset, mitä tässä tehdään, ovat erittäin kannatettavia.

Tästä valiokunnan mietinnöstä nostan esiin kaksi erityistä mainintaa. Täällä todetaan, että ”maa- ja metsätalousvaliokunnan saamassa selvityksessä on yleisesti pidetty hyvänä EU-säädösten antamien joustojen käyttöä hallituksen esityksen valmistelussa” ja niin edelleen. Nämä EU:n mahdollistamat joustot pitää täysimääräisesti hyödyntää ja käyttää hyväksi.

Tähän liittyen valiokunnassa käytiin erinomainen keskustelu nautaeläimien merkintävaatimuksista, ja mietintöön kirjoitettiin seuraava virke: ”Valiokunta katsoo, että myös nautojen osalta tulee pyrkiä keventämään merkintävaatimuksia EU-säädösten mahdollistamissa rajoissa sekä tarvittaessa vaikuttamaan EU-sääntelyn kevennysten mahdollistamiseksi.”

Nythän meillä tilanne nautaeläimien kanssa on se, että naudalla on molemmissa korvissaan merkit, joista kummastakin merkistä jokainen nauta on yksilöitävissä ja siten tunnistettavissa. Mutta nyt voimaan tulevien säädösten perusteella viljelijä voi joutua sanktioinnin kohteeksi, jos hänellä on tilallaan useampia nautoja, joilta toinen korvamerkki puuttuu. Elikkä vaikka jokainen nautaeläin olisi tarkoin yksilöitävissä, siten tarkastettavissa ja valvottavissa, niin viljelijä voi joutua sanktioiden kohteeksi.

Tästä valiokunta olisi halunnut ottaa suoran kannanoton, että tämä pitää muuttaa, mutta tässä yhteydessä jouduimme vain kirjauttamaan, että tätä työtä pitää jatkaa ja myös vaikuttaa EU-tasolla EU-säädösten muuttamiseksi niin, että jos eläin on täysin kiistatta yksilöitävissä, siten tarkastettavissa ja valvottavissa — vaikka toinen korvamerkki kahdesta puuttuisi, oli se eläinlukumäärä sitten mikä tahansa — niin tästä ei viljelijälle koituisi minkäänlaisia sanktioita. Tätä EU-vaikuttamista ja kotimaisen liikkumavaran hyödyntämistä nautojen merkitsemisen säännösten järkevöittämiseksi ja sujuvoittamiseksi, tätä työtä pitää ehdottomasti jatkaa, ja tätä työtä valiokuntakin viranomaisilta edellyttää.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen.

16.51 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakiesitys eläinten merkitsemiseksi, siruttamiseksi ja muutenkin tämän toiminnan tekemiseksi helpoksi ja mahdollisimman vähälle byrokratialle on erittäin tervetullut. Olen erittäin huolissani siitä, että kaikki tämä maatalouteen ja maanviljelijöihin liittyvä byrokratia on viety tässä maassa aivan järjettömälle tasolle. Maanviljelijä alkaa olla suurin piirtein ehdonalaisvalvonnassa oleva vanki taikka sitten henkilö, joka on muuten luokiteltu vaaralliseksi, ja sitten häntä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 60/2026 vp

seurataan päivittäin. Kas, kun ei jalkapantaa ole joku vielä keksinyt. No, leikki sijansa saakoon, mutta tärkeintä olisi nyt huomata Suomessa ja varsinkin Euroopan unionissa... — niin kuin tässä tapauksessa maatalouteen liittyvä byrokratia edustaja Viljasen äskeisen kerroman mukaan, jossa tuotantoeläimen toisen korvamerkinnän tippuminen tai häviäminen aiheuttaa sanktioita. Eihän tässä ole järjen hiventä. Olen ihan satavarma siitä, että Euroopan unioni ei nimenomaan tätä vaadi, vaan kaikki johtuu suomalaisten byrokratian innosta. Luodaan byrokratiaa byrokratian päälle kuvitellen, että sillä luodaan työpaikkoja. Sillä nimenomaan tuhotaan työpaikkoja, tehdään tuotannosta kallis, ja se toimii kuin automaatio, joka tuottaa työttömiä.

Arvoisa rouva puhemies! Lyhyt esimerkki metsäpuolelta: Tänä päivänä Euroopan unioniin syötetään Suomesta tietoa, joka johtaa siihen, että metsiä ollaan ottamassa Euroopan unionin valvontaan. Mitä Euroopan unioni tai komissio Suomen metsistä tietää? Ei yhtään mitään. Jos se kerran sattuisi katsomaan Google Mapsista satelliittikuvia, sen verran saataisi tietää. Mitään muuta tietoa ei ole. Tällaiselle porukalle ollaan byrokratian keinoilla siirtämässä Suomen metsien valvontaa. Eihän siinä ole minkäänäköistä järkeä. Se järki, mikä siinä on, tai se tavoite, millä siihen toimintaan pyritään, on se, että saadaan yksi kilpailija pois markkinoilta. Tähän me suomalaiset hupsut olemme menossa mukaan, jaamme sinne tietoa tästä maasta ja metsistämme ja menetämme sen kaikkein tärkeimmän eli työpaikat ja valtavan määrän suomalaisen bruttokansantuotteen kasvua, siitä tulee negatiivinen.

Maanviljelys on nyt, arvoisa rouva puhemies, esimerkki siitä, miten pitkälle se on pahimmillaan mennyt. Se vanha kansanviisaus sanoo, että vilu ja nälkä on tämän kansakunnan aina opettanut, ja nyt ollaan aika pitkälti sillä tiellä, että alkaa se oppi iskeä jokaiseen suomalaiseen kotitalouteen ja jokaiseen suomalaiseen kukkaroon. Se on muuten kaikkein tehokkain opettaja. Toivottavasti tässä Suomen eduskunnassa löytyy järki, että aletaan tämä huomata, ja ennen kaikkea olkoon tämä hallituksen esitys, mistä parhaillaan keskustelemme, esimerkki siitä, että toinenkin tie on olemassa: poistamme byrokratian ja teemme hommat helpommiksi, ja tehköön se maanviljelijä sitä tärkeintä, mitä hän pystyy tekemään, hoitamaan niitä tuotantoeläimiä, kotieläimiä, kaikkia, että se maatila menestyy ja tuottaa suomalaista ruokaa. Se on se asia numero yksi. Muullahan itse asiassa ei ole väliä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 48/2026 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.